

LESBRIEF LES 2

De geschiedenis in scène gezet in Drenthe

Bij geschiedenis leer je vaak over bekende personen uit de geschiedenis. Maar er waren ook veel onbekende mensen die iets interessants hebben meegemaakt. Bijvoorbeeld in de Tweede Wereldoorlog. In deze les maak je kennis met een verhaal uit de Tweede Wereldoorlog van iemand uit Drenthe. Door middel van een brainstormsessie neem je met je groepje de eerste stappen om dit verhaal in scène te zetten in de volgende lessen!

OPDRACHT 1

Welk gevoel krijg je bij de tekst?

.....
.....

Wat kan er gebeurd zijn?

.....
.....

**Miryam is met haar broer onderweg naar haar oma.
Achter zich hoort ze een zoemend geluid.
Ze kijkt om zich heen. Het geluid geeft haar
een raar gevoel.**

Wie komen er in beeld?

.....
.....

Welke kleuren zie je voor je?

.....
.....

Welke onderdelen zouden er op een foto zichtbaar zijn?

.....
.....

OPDRACHT 2

1. DE KAMPFOTOGRAAF

De kampcommandant heeft me gevraagd om het dagelijks leven in het kamp vast te leggen. Van de mensen die op dinsdag op transport worden gezet, tot de sportactiviteiten en de kerkdiensten. Vandaag fotografeer ik medegevangenen die in de vliegtuigsloperij aan het werk zijn. Ik weet niet zo goed wat ik met de situatie aan moet, maar ik denk wel dat ik mezelf en mijn gezin veilig stel door mee te werken.

Lees bovenstaande quote en beantwoord samen met je groepje de volgende vragen.

Welk gevoel krijg je hierbij?

.....

.....

Wat kan er gebeurd zijn?

.....

.....

Welke kleuren zie je voor je?

.....

.....

Wat voor kleding stel je je voor?

.....

.....

Waar vindt het plaats? (bijv. bos, treinstation, dorpsstraat, etc.)

.....

.....

Wie zijn er allemaal onderdeel van het verhaal?

.....

.....

OPDRACHT 3

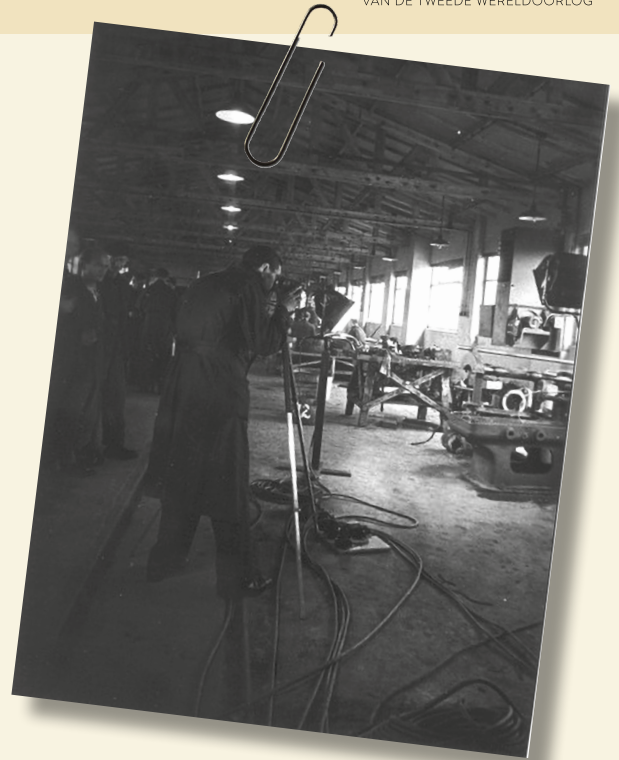
1. DE KAMPFOTOGRAAF

De kampcommandant heeft me gevraagd om het dagelijks leven in het kamp vast te leggen. Van de mensen die op dinsdag op transport worden gezet, tot de sportactiviteiten en de kerkdiensten. Vandaag fotografeer ik medegevangenen die in de vliegtuigsloperij aan het werk zijn. Ik weet niet zo goed wat ik met de situatie aan moet, maar ik denk wel dat ik mezelf en mijn gezin veilig stel door mee te werken.

Rudolf Breslauer staat bekend als de kampfotograaf van Westerbork. Hij is van Joodse afkomst en geboren in Duitsland. Toen de nazi's daar aan de macht kwamen vluchtte hij samen met zijn gezin naar Nederland. In 1942 werden ze toch in Nederland gevangengenomen en naar kamp Westerbork gebracht.

Breslauer was professioneel fotograaf. Daarom had kampcommandant Gemmeker een bijzondere taak voor hem: hij moest pasfoto's maken van de gevangenen. Soms maakte hij er wel 1300 op een dag. In het voorjaar van 1944 krijgt Breslauer een tweede taak: Gemmeker wilde een professionele 'reclame-film' produceren. Daarom vroeg hij Breslauer om het dagelijks leven in het kamp te filmen en fotograferen. Met het idee dat hij daarmee zijn gezin in het kamp te beschermde, accepteerde hij deze taak.

Samen met voormalig journalist Heinz Todtman schrijft hij het script voor de film. Todtman is een belangrijke adviseur van Gemmeker. Hij was de leider van de kamporganisatie en werd gevreesd door alle gevangenen in Westerbork.

Waarom zou Gemmeker het kampleven zo graag op film gewild hebben? Hij stond in het kamp bekend als een arrogant persoon. Hij genoot van zijn macht, dus een goede reden kon zijn dat hij graag zichzelf in een hoofdrol van een film wilde zien.

Het kan ook een tactische zet geweest zijn. Gemmeker kon met de film de hogere Duitse leiders laten zien hoe nuttig zijn kamp was. Hiermee kon hij de sluiting van het kamp voorkomen. Als het kamp gesloten werd, was de kans groot dat hij met zijn medewerkers naar het Oostfront zou worden gestuurd en in gevechten terecht zou komen. De Westerborkfilm van Breslauer werd nooit afgemaakt. Maar veel gefilmde stukken zijn wel bewaard gebleven in het archief van Beeld en Geluid. De film laat de enige bekende bewegende beelden van deportaties en het dagelijks leven in een werkkamp zien.

In september 1944 wordt kamp Westerbork toch opgeheven en leeggehaald. Het kamp was niet langer belangrijk genoeg voor de Duitse oorlogsindustrie. Ook het gezin Breslauer wordt overgebracht naar een ander kamp: vernietigingskamp Auschwitz.

Archiefbeeld: Breslauer gedurende de opnamen voor een film op bevel van de SS.
Collectie Beeldbank WO2 - Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, begin 1944

OPDRACHT 4

**Als je een foto van de quote zou maken, hoe zou die er dan uitzien?
 Wat heb je nodig? Schrijf of teken het hier!**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TAAKVERDELING

- ☐ **Regisseur**
 Stuurt iedereen aan en houdt overzicht.
- ☐ **Fotograaf**
 Maakt de foto, werkt samen met de regisseur.
- ☐ **Producent**
 Zorgt ervoor dat alles volgens schema loopt.
- ☐ **Model**
 Staat op de foto en kent de quote goed.
- ☐ **Stylist**
 Zorgt ervoor dat iedereen de juiste kleren en spullen heeft.

BENODIGDHEDEN

- ☐ **Kleding**
- ☐ **Voorwerpen**
- ☐ **Locatie**
- ☐
- ☐
- ☐

FOTOTECHNIEKEN

- ☐ **Perspectief**
- ☐ **Beweging**
- ☐ **Licht/donker**